

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการวางแผนเกษียณของพนักงาน การไฟฟ้านครหลวง

ปาณิสรา โสวรรณไพบูลย์*
รศ.ดร. ธนิตา จิตรน้อมรัตน์**

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาผลกระทบของปัจจัยพื้นฐานที่มีต่อทักษะทางการเงิน และการวางแผนเกษียณของพนักงานการไฟฟ้านครหลวง (2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางการเงินและการวางแผนเกษียณของพนักงานการไฟฟ้านครหลวง

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยจะสำรวจเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐาน ทักษะทางการเงิน และการวางแผนเกษียณของพนักงานการไฟฟ้านครหลวง จำนวน 400 คน จากทั้งหมด 8,000 คน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล และตรวจสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามโดยการวิเคราะห์ประมวลหาค่า ครอนบาร์ค แอลฟา ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.8029 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ ดี หมายถึงแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปใช้ได้

จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยพื้นฐานในภาพรวมที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ทักษะทางการเงิน และการวางแผนเกษียณของพนักงานการไฟฟ้านครหลวงแตกต่างกัน สำหรับเป้าหมายด้านการเงิน, จำนวนเงินออม และด้านอื่น ๆ นั้น ไม่สามารถหาความแตกต่างจากปัจจัยพื้นฐานได้ แต่สามารถหาความแตกต่างจากทักษะทางการเงินที่แตกต่างกันได้แทน จึงสามารถสรุปได้ว่าทักษะทางการเงินนั้น มีความสำคัญ และมีความจำเป็นอย่างมากสำหรับบุคคลทั่วไป เพื่อที่จะสามารถวางแผนเกษียณได้ด้วยตัวเองและมีประสิทธิภาพ และยังสามารถพึ่งพาตนเองได้จนถึงวาระสุดท้ายของชีวิต

ข้อเสนอแนะ รัฐบาล หรือหน่วยงานต่าง ๆ ควรมีการกำหนดนโยบาย ที่จะส่งเสริมทักษะทางการเงินให้แก่ประชาชน เพื่อช่วยสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงิน ส่งผลให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี และเพื่อการออมสำหรับการดำรงชีวิตยามเกษียณของประชาชน หรือการให้ความรู้ทางการเงินและการดูแลสุขภาพของตัวเอง รวมถึงเพื่อปรับปรุงสวัสดิการของภาครัฐอีกด้วย

*นักศึกษาศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

** ที่ปรึกษาหลัก

1. บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยกำลังเผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากรครั้งสำคัญ คือ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เนื่องจากประชากรวัยทำงานที่คอยขับเคลื่อนเศรษฐกิจเริ่มมีการแต่งงานที่น้อยลง คนโสดเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้อัตราการเกิดลดลง และจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทางการแพทย์ ส่งผลให้ประชากรมีอายุยืนยาวขึ้น

ซึ่งการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากรครั้งสำคัญนี้ ส่งผลต่อความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และเป็นอุปสรรคต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ดังนี้

1. ผู้สูงอายุมีค่าใช้จ่ายในการเข้าสังคมลดลง แต่ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสุขภาพเพิ่มขึ้น จากความต้องการในสินค้าและบริการที่เปลี่ยนแปลงไป จะส่งผลให้โครงสร้างภาคการผลิตของประเทศเปลี่ยนไปด้วย

2. การลดลงของวัยแรงงาน มีผลมาจากอัตราการเกิดที่ต่ำลง และอายุของวัยแรงงานที่สูงขึ้นทำให้สัดส่วนกำลังแรงงานต่อประชากรทั้งหมดลดลง และยิ่งประชากรมีอายุมากขึ้นก็ยังมีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมในการทำงานน้อยลง และมีประสิทธิภาพในการทำงานที่ลดลง ส่งผลให้รายได้เฉลี่ยต่อหัวของประเทศลดลงตามไปด้วย

นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อตัวผู้เกษียณอายุอีกด้วย ทั้งทางจิตใจ ร่างกาย สังคม และการเงิน โดยในการวิจัยนี้จะสนใจเกี่ยวกับเรื่องการเงิน จากการศึกษาเมื่อผู้เกษียณอายุต้องออกจากงาน ทำให้รายรับลดลงหรือเป็นศูนย์ หากไม่ได้วางแผนเก็บเงินไว้ อาจทำให้ค่าใช้จ่ายไม่เพียงพอ ส่งผลเสียต่อทั้งร่างกายและจิตใจ และต้องกลายเป็นภาระของลูกหลานและรัฐบาลต่อไป

จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ผู้สูงอายุไทยส่วนใหญ่จะต้องพึ่งพิงอาศัยเงินจากลูกหลาน ประมาณ 36% อีกทั้งภาครัฐเองก็ต้องแบกรับค่าสวัสดิการของผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้นในทุกๆปี รัฐบาลจึงพยายามวางนโยบายเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีทักษะความรู้ทางการเงินเพื่อการเตรียมเข้าสู่เกษียณได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการสำรวจความรู้ทางการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทยในปี 2559 โดยได้ใช้แนวทางการสำรวจของ OECD ผลปรากฏว่า คนไทยมีคะแนนทักษะทางการเงินเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของ 30 ประเทศที่ร่วมโครงการสำรวจของ OECD ในด้านความรู้ทางการเงิน ดังนั้นคนไทยจึงควรพัฒนาในด้านการบริหารจัดการเงินเพื่อมิให้ขาดสภาพคล่อง การจัดสรรเงินเพื่อใช้จ่ายและเก็บออมอย่างเหมาะสม รวมถึงการออมเพื่อเกษียณและการออมเพื่อฉุกเฉินอีกด้วย

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงต้องการหยิบยกทักษะทางการเงินขึ้นมาเพื่อวัดระดับความรู้ความสามารถของบุคคลที่เป็นพนักงานการไฟฟ้านครหลวง และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การวางแผนเกษียณ เพื่อให้ผู้ที่สนใจสามารถนำไปกำหนดนโยบายต่างๆ ที่ส่งเสริมทักษะทางการเงินให้แก่ประชาชน ช่วยสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงิน ส่งผลให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี และเพื่อการออมสำหรับการดำรงชีวิตยามเกษียณของประชาชน หรือการให้ความรู้ทางการเงินและการดูแลสุขภาพของตนเอง รวมถึงเพื่อปรับปรุงสวัสดิการของภาครัฐอีกด้วย

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางการเงิน และการวางแผนเกษียณของพนักงานการไฟฟ้านครหลวง จำแนกตามปัจจัยพื้นฐาน

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการวางแผนเกษียณของพนักงานการไฟฟ้านครหลวง จำแนกตามทักษะทางการเงิน

3. สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 (H1) พนักงานการไฟฟ้านครหลวงที่มีปัจจัยพื้นฐานที่แตกต่างกัน เช่น เพศ อายุ สถานภาพทางการสมรส จำนวนสมาชิกในการดูแล ตำแหน่ง และรายได้ มีทักษะทางการเงินของพนักงานการไฟฟ้านครหลวงแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 (H2) พนักงานการไฟฟ้านครหลวงที่มีปัจจัยพื้นฐานที่แตกต่างกัน เช่น เพศ อายุ สถานภาพทางการสมรส จำนวนสมาชิกในการดูแล ตำแหน่ง และรายได้ มีการวางแผนเกษียณของพนักงานการไฟฟ้านครหลวงแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 (H3) พนักงานการไฟฟ้านครหลวงที่มีระดับทักษะทางการเงินที่แตกต่างกัน เช่น ทักษะคิด/พฤติกรรมทางการเงิน และความรู้ทางการเงิน มีการวางแผนเกษียณของพนักงานการไฟฟ้านครหลวงแตกต่างกัน

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

4.1 ทำให้ทราบถึงระดับทักษะทางการเงินของพนักงานการไฟฟ้านครหลวง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องนำไปกำหนดแนวทางการเพื่อเพิ่มทักษะความรู้ความเข้าใจด้านการเงินให้แก่ประชาชนทั่วไป

4.2 ทำให้ทราบถึงรูปแบบการวางแผนวัยเกษียณของพนักงานการไฟฟ้านครหลวงว่าเหมาะสมหรือไม่ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการกำหนดแนวทางในการสร้างรูปแบบการวางแผนวัยเกษียณที่ถูกต้องให้กับประชาชนในปัจจุบัน

4.3 สำหรับสถานศึกษา สามารถเพิ่มหลักสูตรเกี่ยวกับการวางแผนเกษียณ หรือการวางแผนการเงินส่วนบุคคล เพื่อให้คนรุ่นใหม่ มีทักษะทางการเงินเพิ่มมากขึ้น

4.4 สำหรับการไฟฟ้านครหลวง สามารถปรับปรุงนโยบายด้านการศึกษาทักษะทางการเงิน เพื่อให้พนักงานการไฟฟ้านครหลวง มีทักษะทางการเงินเพิ่มมากขึ้น เช่นการอบรม หรือกำหนดเนื้อหาเป็นหลักสูตรบังคับของพนักงานใหม่

4.5 สำหรับรัฐบาล ควรมีนโยบายที่สนับสนุนการศึกษาเกี่ยวกับทักษะทางการเงิน เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถช่วยเหลือตัวเองในวัยเกษียณ และให้มีอิสรภาพทางการเงินได้ตามอัตภาพ อันจะทำให้เป็นการลดภาระของรัฐบาลที่ใช้ไปกับผู้สูงอายุ

5. ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยจะสำรวจเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐาน ทักษะทางการเงิน และการวางแผนเกษียณของพนักงานการไฟฟ้านครหลวง จำนวน 400 คน จากทั้งหมด 8,000 คน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล และใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยจะเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือน ตุลาคม ถึง พฤศจิกายน พ.ศ. 2562

6. ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐาน มีลักษณะแบบสอบถามแบบเลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว

ส่วนที่ 2 ทักษะทางการเงิน มีลักษณะแบบสอบถามแบบมาตราส่วนตามแบบของ Likert Scale มีทางเลือกตอบได้ 5 ระดับ และแบบตอบรับหรือปฏิเสธ

ส่วนที่ 3 การวางแผนเกษียณ มีลักษณะแบบสอบถามแบบคำถามปลายเปิด และแบบเลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว

7. ผลการศึกษา

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานที่แตกต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพทางการสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่อยู่ในความดูแล ตำแหน่ง และรายได้ ส่งผลให้ทักษะทางการเงินของพนักงานการไฟฟ้านครหลวงแตกต่างกัน พบว่า ปัจจัยพื้นฐานในภาพรวมที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ทักษะทางการเงินของพนักงานการไฟฟ้านครหลวงแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยพื้นฐานที่แตกต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพทางการสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่อยู่ในความดูแลตำแหน่ง และรายได้ ส่งผลให้การวางแผนเกษียณของพนักงานการไฟฟ้านครหลวงแตกต่างกัน พบว่า ปัจจัยพื้นฐานในภาพรวมที่แตกต่างกัน ส่งผลให้การวางแผนเกษียณแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ในด้านเป้าหมายด้านการเงินและจำนวนเงินออม

สมมติฐานที่ 3 ทักษะทางการเงินที่แตกต่างกัน เช่น พฤติกรรมทางการเงิน ทศนคติทางการเงิน และความรู้ด้านการเงิน ส่งผลให้การวางแผนเกษียณของพนักงานการไฟฟ้านครหลวงแตกต่างกัน พบว่า ทักษะทางการเงินในภาพรวมที่แตกต่างกัน ส่งผลให้การวางแผนเกษียณของพนักงานการไฟฟ้านครหลวงแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

8. อภิปรายผลการศึกษา

8.1 การวิเคราะห์ทักษะทางการเงินของพนักงานการไฟฟ้านครหลวง พบว่า โดยรวมทักษะทางด้านการเงินของพนักงานการไฟฟ้านครหลวงอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแจกแจงตาม

ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านพฤติกรรมทางการเงินจะอยู่ในระดับสูง โดยมีด้านที่ด้อยที่สุดและควรพัฒนา คือ มักจะประสบปัญหาเงินไม่พอ ด้านทัศนคติทางการเงินจะอยู่ในระดับสูง โดยมีด้านที่ด้อยที่สุดและควรพัฒนา คือ การมีความสุขในการใช้เงินมากกว่าการออมเงิน และด้านความรู้ด้านการเงินจะอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีด้านที่ด้อยที่สุดและควรพัฒนา คือ ความรู้เกี่ยวกับการลงทุน สอดคล้องกับงานวิจัยของธนาคารแห่งประเทศไทย(2559) ศึกษาเรื่องทักษะทางการเงินของคนไทย พบว่า ค่าเฉลี่ยด้านทักษะทางการเงินของคนไทยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของ 30 ประเทศที่ร่วมโครงการสำรวจของ OECD โดยด้านที่มีคะแนนน้อยที่สุด คือ ความรู้ทางการเงิน โดยคนไทยมีจุดที่ด้อย คือ การลงทุน ในด้านอื่น ๆ คือ พฤติกรรมทางการเงิน คนไทยมีจุดที่ด้อย คือ การบริหารจัดการเงินเพื่อไม่ให้ขาดสภาพคล่อง และทัศนคติทางการเงิน คนไทยมีจุดที่ด้อย คือ มีความสุขในการใช้เงินมากกว่าการออมเพื่ออนาคต

8.2 การวิเคราะห์การวางแผนเกษียณของพนักงานการไฟฟ้านครหลวง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีเป้าหมายด้านการเงินในวัยเกษียณไม่เพียงพอ ไม่มีการทำงานอื่นหลังจากเกษียณ เงินออมที่เก็บต่อเดือนจำนวน 6-10% เลือกเงินฝากสหกรณ์ในการเก็บเงินไว้ใช้ยามเกษียณ อัตราผลตอบแทนต่อปีอยู่ที่ 6-10% ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษมศรี ปุชนีย์ วงศ์(2558) ศึกษาเรื่องการตระหนักรู้และพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมตัวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของกลุ่มบุคคลช่วงอายุระหว่าง 25 - 35 ปี พบว่า รูปแบบการออมที่ส่งผลกระทบต่อความคิดวางแผนเกษียณอายุมากที่สุด ได้แก่ รูปแบบการออมเงินประเภทเงินฝากออมทรัพย์ และมีสัดส่วนการออมที่ส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์การออมเพื่อเกษียณอายุมากที่สุด ได้แก่ คนที่มีสัดส่วนการออมระดับ 10-20% เนื่องจาก งานวิจัยครั้งนี้ มีกลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานการไฟฟ้านครหลวง ซึ่งได้รับสวัสดิการเกี่ยวกับการออมเพื่อการเกษียณ คือ ได้รับเงินสบทบจากนายจ้างเพิ่มอีก 9-11% ทำให้การออมทั้งจากตัวพนักงานเองและนายจ้างสมทบมีอัตราการออมของพนักงานใกล้เคียงกับงานวิจัยของเกษมศรี ปุชนีย์วงศ์ และรูปแบบการออมเงินแตกต่างกัน เนื่องจาก สหกรณ์ของการไฟฟ้านครหลวงให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากสูงกว่าธนาคาร พนักงานการไฟฟ้านครหลวงส่วนใหญ่จึงเลือกฝากเงินกับสหกรณ์มากกว่าธนาคาร

8.3 สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 จากผลการศึกษาปัจจัยพื้นฐานที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ทักษะทางการเงินของพนักงานการไฟฟ้านครหลวงแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1 - 12(2559) ศึกษาเรื่องกลยุทธ์ส่งเสริมการออมให้แก่วัยผู้ใหญ่เพื่อเตรียมการเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ พบว่า ปัจจัยทางสังคม ส่งผลกระทบต่อการออม คือ ความรู้เกี่ยวกับการออม ทัศนคติต่อการออม และพฤติกรรมการออม

สมมติฐานที่ 2 จากผลการศึกษาปัจจัยพื้นฐานที่แตกต่างกัน ส่งผลให้การวางแผนเกษียณของพนักงานการไฟฟ้านครหลวงแตกต่างกัน ในด้านเป้าหมายด้านการเงิน และจำนวนเงินออม สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนงนาฏ ศุภกิจฉนิชกุล(2558) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออม

และการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุกรณีศึกษาบุคลากรมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม พบว่า ข้อมูลส่วนบุคคลที่แตกต่าง ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการออมและการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุ และงานวิจัยของ สยาม เกิดจรัส (2561) ศึกษาเรื่องการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณ กรณีศึกษา ชุมชนการเคหะท่าทราย กรุงเทพมหานคร พบว่า อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันส่งผลกระทบให้มีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 จากผลการศึกษาทักษะทางการเงินที่แตกต่างกัน ส่งผลให้การวางแผนเกษียณของพนักงานการไฟฟ้านครหลวงแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนากรแห่งประเทศไทย (2558) ศึกษาเรื่องการวัดระดับทักษะทางการเงินกับการออมเพื่อการเกษียณ พบว่า ทักษะทางการเงินจะมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับความน่าจะเป็นของการออมเพื่อการเกษียณ และเมื่อวิเคราะห์ลึกลงไปในรายปัจจัยของทักษะทางการเงิน พบว่า ทักษะทางการเงินและผลตอบแทนมีผลต่อความน่าจะเป็นในการมีการออมเพื่อการเกษียณ และงานวิจัยของ วิศิษฐ์ ฤทธิบุญไชย, วัฒนา เสรีคุณาคูณ และอรสา อวามรัตน์ (2560) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเปรียบเทียบการลงทุนส่วนบุคคลเพื่อชีวิตหลังวัยเกษียณ ของพนักงานในเขตหนองแขม พบว่า ปัจจัยที่ใช้ประกอบการพิจารณาเป้าหมายการลงทุนที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความนิยมในอันดับแรก ได้แก่ ด้านผลตอบแทน

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งนี้

1. จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ในปัจจุบันพนักงานการไฟฟ้านครหลวงประสบปัญหาเรื่องเงินที่ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่าย ส่งผลให้ไม่มีความพร้อมในการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ ดังนั้นองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดตั้งกองทุนต่าง ๆ เพื่อรองรับการออมเงิน และเพื่อสร้างความมั่นคงทางการเงินเพื่อเตรียมพร้อมในวัยเกษียณอายุ

2. จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ทักษะทางการเงิน ส่งผลกระทบต่อการวางแผนเกษียณ ดังนั้น รัฐบาล หรือหน่วยงานต่าง ๆ ควรวางแผน และกำหนดนโยบายต่าง เพื่อส่งเสริมทักษะทางการเงินให้แก่ประชาชนทั่วไป และช่วยเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงิน ส่งผลให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี และเพื่อการออมสำหรับการดำรงชีวิตยามเกษียณของประชาชน หรือการให้ความรู้ทางการเงินและการดูแลสุขภาพของตนเอง รวมถึงเพื่อปรับปรุงสวัสดิการของภาครัฐอีกด้วย

3. จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ทักษะทางการเงินของพนักงานการไฟฟ้านครหลวงอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดอบรมเกี่ยวกับการวางแผนการเก็บเงิน และการใช้เงินอย่างถูกวิธี เพื่อลดพฤติกรรมเสี่ยงของการใช้เงินอย่างไม่จำเป็น และสร้างทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการออม อีกทั้งควรมีการแนะนำเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ทางการเงิน

และความเหมาะสมในการนำไปใช้เพื่อการเกษียณอายุ เพื่อให้พนักงานการไฟฟ้านครหลวงมีคุณภาพชีวิตที่ดีในอนาคต

9.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการขยายขอบเขตงานวิจัยให้กว้างขึ้นโดยการเพิ่มขอบเขตงานวิจัยไปยังหน่วยงานอื่นๆ เพื่อนำผลงานวิจัยไปศึกษาเปรียบเทียบเพิ่มเติมและพัฒนาต่อไป
2. ควรเพิ่มแบบสอบถามในส่วนของความรู้ทางการเงินให้มีระดับความยากที่หลากหลายมากขึ้น เพื่อที่จะสามารถแบ่งแยกกลุ่มของประชากรได้ชัดเจนยิ่งขึ้น
3. ควรทำการศึกษาตัวแปรอื่นๆ เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในวัยเกษียณอายุ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์เชิงลึกมากยิ่งขึ้น

10. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้ไม่อาจสำเร็จจรัสวงไปได้ หากปราศจากความร่วมมือของคณาจารย์ในวิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี (CIBA) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตทุกท่าน ซึ่งเป็นผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้

ผู้วิจัยขอขอบคุณ รศ.ดร. ธนิตา จิตรน้อมรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ให้คำแนะนำปรึกษาและร่วมกันหาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้นั้นงานวิจัยนี้เสร็จสมบูรณ์ รวมถึงคณะกรรมการท่านอื่นๆ ซึ่งประกอบไปด้วย ดร.ศิริเดช คำสุพรหมและ ผศ. ดร. จรรย์ญา ปานเจริญที่ให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยฉบับนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ซึ่งเป็นพนักงานของการไฟฟ้านครหลวง ที่สละเวลามารอกข้อมูลในแบบสอบถาม และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามด้วยความเต็มใจทำให้การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้เป็นไปอย่างราบรื่น

ผู้วิจัยขอขอบคุณเจ้าของเอกสารและงานวิจัยทุกท่าน ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำมาอ้างอิงในการทำวิจัยครั้งนี้

และสุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณครอบครัว ที่อบรมเลี้ยงดู ตลอดจนส่งเสริมการศึกษา และให้กำลังใจเป็นอย่างดี อีกทั้งขอขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคนที่ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือด้วยดีเสมอมา

บรรณานุกรม

วิทยานิพนธ์

- กรรณิกา วาระวิชะนี. (2560). ความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของพนักงานในสถาบันการเงินกรณีศึกษาจาก พนักงานธนาคารไทยพาณิชย์. คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- เกษมศรี ปุชนีย์วงศ์. (2558). การตระหนักรู้และพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมตัวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ของกลุ่มบุคคลช่วงอายุระหว่าง 25 - 35 ปี. คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2558). การวัดระดับทักษะทางการเงินกับการออมเพื่อการเกษียณ
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2559). รายงานผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทย ปี 2559
- นิภาพร เกิดมาลัย และมนัสลินี บุญมีศรีสง่า. (ม.ป.ป.). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของข้าราชการครู ในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- นิภาพร เกิดสุข. (ม.ป.ป.). พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรสถาบันพิพิธภัณฑการเรียรรู้แห่งชาติ. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- เนษพร นาคสีเหลือง. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- ปิยะดา พิศาลบุตร และพิทักษ์ ศิริวงศ์. (2558). การเตรียมตัวเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- พรนิภา เดชแพ. (2558). ทศนะด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของชาบ้ว. คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สถาบันคีนันแห่งเอเชีย. (2558). โครงการ “คนไทยก้าวไกล ใส่ใจการเงิน” 2558
- สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1 - 12. (2559). กลยุทธ์ส่งเสริมการออมให้แก่วัยผู้ใหญ่เพื่อเตรียมการเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ
- สุรสิทธิ์ ประสิทธิ์รัตน์. (2558). ชีวิตหลังเกษียณของข้าราชการครู. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- อนงนาฏ ศุภกิจวงษ์กุล. (2558). พฤติกรรมการออมและการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุกรณีศึกษาบุคลากรมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม

แหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

- Dr. Nut. (2558). 4 ขั้นตอนเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณสบาย. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 24 สิงหาคม 2562. จาก <https://aommoney.com/stories/docternut/4-ขั้นตอนเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณสบาย/10505#k2v8zbs320>
- MoneyHUB. (2558). ประโยชน์ของการ วางแผนทางการเงินส่วนบุคคล. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 24 สิงหาคม 2562. จาก <https://moneyhub.in.th/article/วางแผนทางการเงิน-ส่วนบุคคล>
- Population Pyramids. (ม.ป.ป.). [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 22 สิงหาคม 2562. จาก <https://www.populationpyramid.net/thailand/2019/>
- Thunyaporn S. (2017). เกิดน้อย แต่อยู่นาน เหตุแห่ง “สังคมสูงวัย”. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 23 สิงหาคม 2562. จาก <https://blog.goodfactory.co/เกิดน้อย-แต่อยู่นาน-เหตุแห่ง-สังคมสูงวัย-ec6a915ce78b>
- ไทยรัฐฉบับพิมพ์. (2561). แรงงานไทย “แก่ก่อนรวย” กระทบและวัยกลางคนเพิ่มทักษะ-เร่งการออม. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 24 สิงหาคม 2562. จาก <https://www.thairath.co.th/news/business/1355607>
- กองทุนศาสตร์และแผนงาน. (2559). ข้อมูลการจัดสรรเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 25 สิงหาคม 2562. จาก <http://www.fpo.go.th/main/getattachment/ข้อมูลด้านผู้สูงอายุ/การจัดสรรเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ.pdf.aspx?lang=th-TH>
- ชลลดา อิงศรีสว่าง. (2559). ปัญหาใหญ่ของคนไทย “สูงวัยแต่ไม่รวย”. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 24 สิงหาคม 2562. จาก <https://www.posttoday.com/finance-stock/money/426698>
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2558). การวางแผนการเงินคืออะไร?. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 24 สิงหาคม 2562. จาก https://www.set.or.th/education/th/start/start_start.pdf
- วิวรรณ ธาราหิรัญโชติ. (2557). ทักษะทางการเงินของคนไทยยังต่ำ. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 26 สิงหาคม 2562. จาก <https://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/578291>
- วิสิฐ ตันติสุนทร. (ม.ป.ป.). รู้รอบด้าน การวางแผนการเงิน. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 23 สิงหาคม 2562. จาก <https://www.ncb.co.th/fin-knowledge/personal-financial>
- สฤณี อาชวานันทกุล. (2556). ความรู้เรื่องทางการเงิน. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 23 สิงหาคม 2562. จาก <https://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/510818>
- สาธิต บวรสันติสุทธิ. (ม.ป.ป.). สังคมคนสูงอายุ ขาวร้ายของคนไทย. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 23 สิงหาคม 2562. จาก

<https://www.set.or.th/set/financialplanning/knowledgedetail.do?contentId=10>

71

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2550). เกษียณ. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 22 สิงหาคม 2562. จาก <http://www.royin.go.th/?knowledges= คำที่อ่านว่า-กะ-เสียน-มีคำได้บ้าง>

บทความวารสาร

วิศิษฐ์ ฤทธิบุญไชย วัฒนา เสรีคุณาคณ และอรสา อร่ามรัตน์. (2560, กรกฎาคม-ธันวาคม).

ปัจจัยที่มีผลต่อการเปรียบเทียบการลงทุนส่วนบุคคลเพื่อชีวิตหลังวัยเกษียณ ของพนักงานในเขตหนองแขม. วารสารวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน. 3(2).

สืบค้นเมื่อ 21 สิงหาคม 2562. จาก [https://www.tci-](https://www.tci-thaijo.org/index.php/Logis_j/article/download/152307/111183/)

[thaijo.org/index.php/Logis_j/article/download/152307/111183/](https://www.tci-thaijo.org/index.php/Logis_j/article/download/152307/111183/)

สยาม เกิดจรัส. (2061, เมษายน-มิถุนายน). การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณ

กรณีศึกษา ชุมชนการเคหะท่าทราย กรุงเทพมหานคร. สุทธิปริทัศน์. 32(102).

สืบค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2562. จาก

<https://www.dpu.ac.th/dpurc/assets/uploads/magazine/rc7uxv8f2dwoscsw8.pdf>

สุพรรณิ รัตนานนท์ นายเมธี จันทชาติ และทยณัฐ ชวนไชยสิทธิ์. (2557, มกราคม-มิถุนายน).

รูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุงาน กรณีศึกษาครูโรงเรียนเอกชน

จังหวัดนนทบุรี. <http://e-jodil.stou.ac.th>. 4(1). สืบค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2562.

จาก https://e-jodil.stou.ac.th/filejodil/5_7_472.pdf